

Jarnežek. — Jožek odgovori: „Kaj? Ali si jih ti že nabral. Jaz jih še nemam.“

Jarnežek se temu zelo začudi, in ko mu Jožek pové, da je ves čas iskal lešnikov, reče mu: „pojdi, jaz ti jih pomorem nabrati, mati me že težko čakajo; drugače ne moreva iti skupaj domov.“

Zdaj potegne Jožek srpast nožič iz žepa ter boječe pogleda okoli sebe, da li ga kdo vidi. Jarnežek ga vpraša: „kaj počneš z nožem?“ Jožek odgovori: „idi in naberi mi samo nekoliko suhih drv, da je denem od zunaj svojega bremena, a to, kar denem v sredo, poiščem si sam.“ Nato stopi k mlademu hrastiču ter nastavi nožič, da ga odreže.

Jarnežek se tega zelo ustraši, ter reče: „Bog ne daj, da bi storil škodo mlademu drevescu. To bi bila sramota in greh. In ako bi gozdar kaj takega zvedel, prepovedal bi nam pobirati suha drva, in ti bi bil potem kriv, da bi ubožnim ljudem po zimi manjkalo drv in bi si ne mogli s čim peči zakuriti. Tega nas Bog čuvaj, da bi kaj takega storili! Počakaj le malo, jaz ti pomorem!“

Nato se Jarnežek ozre in ugleda star hrast, ki je imel mnogo suhih vej. Hitro spleza nanj ter meče suhe veje na tla. Jožek se temu zelo čudi.

Predno pol ure preteče, imela sta drv dosti; Jarnežek je naloži v breme in trdno poveže, potlej je nese tja, kjer je stalo njegovo breme in reče Jožku: „na, vzemi je in nesi domov.“ Ali Jožek mu reče: „daj mi rajše svoje breme; manjše je in lažje.“ Jarnežek se mu nasmeje, rekoč: „večji si in močnejši nego li jaz; a bodi si, kakor želiš.“

Tako zadeneta vsak svoje breme na ramo in ideta proti domu. Jožek je zelo težko dihal in mrmral pod svojim bremenom, in predno sta bila iz gozda, prosil je Jarnežeka, da bi malo odložila in si odpočila, ker on je užel zelo truden. In kjer koli je ugledal kak leskov grm, takoj je hotel vanj, da pogleda, bi li ne bilo lešnikov na njem. Jarnežek ga je zavračal, rekoč: „jaz te ne utegnem čakati, ker se mi mudi k materi.“

Ko prideta na veliko cesto, bil je Jožek nejevoljen, vrže breme ob tla in reče: „preveč si mi naložil, ne morem nesti tolike teže;“ izvleče nekoliko suhih vej iz bremena in je vrže na stran, rekoč: „naj je pobere, kdor hoče!“ Jarnežek se pripogne, pobere drva in je naloži k svojim, rekoč: „jaz ti je ponese do doma.“

Jožek se zelo začudi tolikej dobroti in moči svojega tovariša, milo ga pogleda in vpraša: „Jarnežek, kdo te je učil vsega tega, in kdo ti daje toliko moči in potrpljenja?“

Jarnežek odgovori: „vse to mi daje materina ljubezen!“ Jožek vzdihne in debele solze mu zalesketajo v očeh.

—6.

Dobri otroci.

(Rusinska pripovedka.)

Gospod Bog se je razsrdil na ljudi in jim pošiljal nekaj let zapored veliko sušo; kar so ljudje vsejali, nič nij klilo, nič obrodilo. In nastal je tolik glad, da so ljudje mrli in živina poginjala gladu. Tedaj pa je vladal v necem carstvu mlad car, in kakor je sploh običajno, da mladi zaupa le mlademu,

tako tudi on nikogar nij trpel poleg sebe, niti v sovetu, niti v uradu, niti v vojski, nego same mlade ljudi, in kakor so bili ti sami nezreli, tako nezreli so bili tudi njih soveti. Viděc povsod na okoli toliko bēdo in gorjé, prigovarjajo carja, naj bi dal vse stare ljudi utopiti, češ, da bi mladim ne pojedali zastonj kruha. In zagrozil je car po njih совету slehernemu smrtno kazen, kdor bi staremu človeku dajal zavetje. Tu se razidó beriči po vsej deželi, povsod oznanujoč carsko povelje, in kder zasledé kacega starca, vsacega utopé brez milosti. — V necem mestu so bili trije bratje; imeli so starega očeta, ali nijso ga izdali na smrt, nego prikrili so ga doma v izbi pod podlogo. In tam je sedel starček nekoliko mesecev in sinovi so mu prinašali, kar so imeli. Minula je zima in prišla pomlad, čas setve, ali nikder ni bilo ni zrnea, da bi je vsejali; nekaj se je pojélo, nekaj poginilo v zemlji. In prišli so ti trije sinovi očeta vprašat, kaj jim je storiti? „Strgajte, otroci, staro streho z hiše, izmlatite slamo in kar primlatite, vsejte!“ Sinovi storé tako in gospod Bog jim dá srečo; teden pozneje užé zelení žito kakor dišeča rutica in za mesec dni, za dva se giblje v polnem klasji, in bilo je dokaj vsakoršnega žita: rži, pšenice, ječmena i. t. d. Kamorkoli si se ozrl, nikder nij bilo poljá; vse njive so se bile z visoko travo in osatom zarasle — le njihovo polje je obrodilo. Oj, to so se ljudje divili in čudili in glas o tem se je raznesel po vsem svetu; zvedel je to tudi car sam. In ukazal je car, naj pridejo ti trije bratje prědenj. Zeló se prestrašijo zaradi tega povelja: „Zdaj — pravijo — gorjé nam!“ Šli so z nova k očetu: „Oče, pred carja nam vlevajo; kaj čemo storiti, oče!“ „Idite, otroci! kar bode, to bode, pred carjem pa čisto resnico govorite!“ — Otidó bratje ter pridejo k carju. Car jih vpraša grozěč se: „Zakaj skrivate, okrutniki, žito, svet pa gladí umira? govorite resnico, ako ne, ukažem vas mučiti na smrt!“ — Bratje povedó vse, kakor je bilo od konca do kraja. „In zdaj, najmilostivši car, izróči nas, če te je volja trinogu, ali pa naj nas pomilostí tvoja ljubezen!“ In zdajci se razjasní carjevo čelo, v očeh mu zalesketa solza. Pri tej priči ukaže privedi prědse starega očeta, posadí ga poleg sebe tik svojega prestola ter posluša njegov совет do smrti, njegove sinove pa sijajno obdarí.

V.

Mož, medved in lisica.

(Ruski spisal Atanasijev, posl. A. K.)

Kmet je orál njivo. K njemu pride medved in mu reče: „mož, raztrgam te!“ „Miruj!“ odgovorí mož; „nevo, sejem repo; sebi vzamem same korenine, a tebi dam nát.“*) „Bodi tako!“ reče medved, in otide v dobrovo. Kadar je bilo čas púkatí repo, prikaže se medved iz dobave: „nu, mož, delíva se!“ „Dejva, medved! nát je tvoja,“ ter mu nareže vóz répnika. Medved je vesel poštene delitve. Mož naloží repo na voz ter jo odvěze v mesto na pródajo. A sreča ga medved: „mož! kam takó?“ „Kam li, medvedek? V mesto, prodajat korenín.“ „Daj mi pokúsit, kakšne so te korenine?“

Pomolí mu repo, katero pohróbi medved. „Ahà!“ zarjove, „prekljúkal si me! Korenine so sladke. Ko zopet obseješ, daš meni korenine, a sam si imej nát.“ „Zakaj ne?“ odgovori mož, ter vseje — pšenico. Pride čas,

*) Nát, nati žensk. spola Notranjec imenuje pérje pri korunu, repi in mrkvi (korenjki).